

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kostia, S., Markkanen, N., Häggblom, U., Haapakoski, T. & Rättyä, A. (2021) Ei mitään PITSin nypläystä. TAMK-blogi, 19.4.2021.

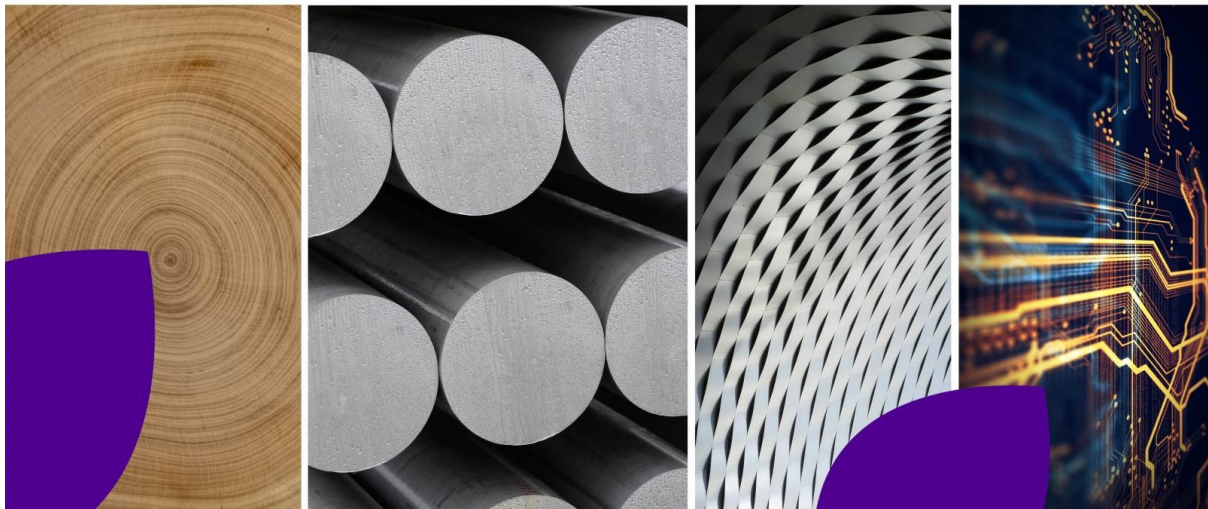
URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/hanketoiminta/ei-mitaan-pitsin-nyplaysta/>

Ei mitään PITSin nypläystä

19.4.2021 — Arja Hautala

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Verkossa järjestettävän työpajan onnistumiseen tarvitaan monen henkilön asiantuntemusta, työpanosta ja huolellista suunnittelua. Korona-ajan työpajaähky ei vaivannut ensimmäistä Pirkanmaan teolliset symbioosit (PITS) -hankkeen ideointipajaa, vaan työskentely oli aktiivista ja tuotti mukavasti aineistoa jatkoa varten. Ideointipajan juonsi Maisteri Simo Frangén, joka muistutti, ettei ole tällä kertaa setämies vaan etämies.

FISS- toiminnan historian ensimmäinen etätyöpaja

PITS-hankkeessa kehitetään Pirkanmaan alueelle FISS (Finnish Industrial Symbiosis System) -mallia, jossa yrityksiä sparrataan löytämään toistensa sivuvirroista (arkisemmin jätteistä) hyödynnettävää, joko korvaamaan neitseellistä raaka-ainetta tai kehittämään kokonaan uutta liiketoimintaa. Työpajoissa yritykset tuovat pöytään sekä tarjottavia että tarvittavia resursseja. Materiaalivirtojen lisäksi resurssilla tarkoitetaan esimerkiksi logistiikan kapasiteettia, toimitiloja ja osaamista.

TAMK:n järjestämä ideointipaja oli FISS-toiminnan historian ensimmäinen etänä toteutettu työpaja. Suomessa toiminta on alkanut 2012 Sitran ja Motivan yhteistyönä, mallinaan Iso-Britannian National Industrial Symbiosis Program (NISP). Tällä hetkellä toiminnassa on mukana 15 maakuntaa ja noin 1000 yritystä, uusimpana maakuntana Pirkanmaa, kertoi johtava asiantuntija **Iikka Hippinen** Motivasta, joka on FISS-toiminnan kansallinen koordinaattori. Yritysten toivotaan ilmoittavan tarjottavia sivuvirtojaan Motivan ylläpitämällä [Materiaalitorilla](#), joka on digitaalinen alusta, "materiaalivirtojen tinder". Kuten muutkin vastaavat alustat, se toimii sitä tehokkaammin, mitä enemmän sillä on käyttäjiä. Materiaalitori ja Motivan tarjoamat maksulliset materiaalikatselmukset tuntuivat olevan uutta asiaa ainakin joillekin osallistuville yrityksille.

Innostavia esityksiä ja pienryhmätyöskentelyä

Vertaisoppiminen on yksi PITS-hankkeen teemoista. Yritysesimerkit ideointipajaan toivat pakkauskehitysjohtaja **Pia Soinen** Tengvall, Fazer Leipomoista ja pajapäällikkö **Sari Tuomaala**, Nextiilistä. Pian “Fazerin Kaurankuoresta valmistetussa leipäpussissa akanaakaan ei ole hukattu”, esitys kertoi kiertotalouden menestystarinasta, jossa TAMKin osaamisella ja TKI-työllä on ollut iso rooli. Nextiili tekee merkittävää työtä yhden globaalisti tärkeimmän eli tekstiilijätevirran parissa. Sarin esitys “Tekstiilijätteestä kiertotaloustuotteeksi”, sisälsi asiaa muun muassa Nextiilin ylläpitämästä materiaalipankista, Vintage-myyntistä ja materiaalien erilliskeräyksestä taiteilijoille ja pienryrittäjille.

Pienryhmiä ideointipajassa oli kolme. Ne työskentelivät MURAL-alustalla fasilitaattorien ohjaamina. Pienryhmät oli jaettu PITS-projektin kolmen toimialan mukaan: rakennusteollisuus, elintarviketeollisuus ja paperi- ja pakkausteollisuus. Ristipölytystä saatiin aikaiseksi kommentoinnilla lopuksi toisen ryhmän tuotosta. Ideointipajassa tunnistettiin myös tilanteita, joissa jätevirralle on jo käyttöä, mutta pitkät kuljetusmatkat ovat hyödyntämisen kannalta haasteellisia. Tietyissä tilanteissa nähtiin myös mahdollisuuksia sivuvirran arvon kasvattamiseen. Hankkeessa etsitään ratkaisuja myös tällaisiin tilanteisiin.

Kohti kesäkuun ideointipajaa

Projektiryhmä totesi palautepalaverissa ideointipajan onnistuneen hyvin. Maisteri Simo Frangénin juonnot ja olemus toivat tapahtumaan sopivasti terävää huumoria, joka innoitti osallistujiaakin sutkautuksiin. Ilkka Hippinen Motivasta totesi lopuksi yrityksille, että “Materiaalitorilla nähdään”.

Kymenlaakson FISS-koordinaattori, kiertotalousasiantuntija **Kari Laine** kannusti yrityksiä pitämään koordinaattoria eli TAMKia tietoisena omista teollisten symbioosien kehittämisprojekteista, mikä kuulosti projektiryhmästä oikein hyvältä viestiltä. Karilta saatiin myös eväitä PITS-hankkeen toteuttamiseen.

Projektiryhmässä todettiin, että työpajan onnistumiseen tarvittiin muun muassa kilpailutusosaamista, viestintä – ja markkinointiosaamista, AV-osaamista, digialustojen osaamista, verkostoja, puhelinsoittoja, sähköposteja ja mukavia projektiryhmän ideointipalavereita. Tästä on hyvä jatkaa kohti seuraavaa ideointipajaa 2. päivä kesäkuuta.

Kirjoittajat: Silja Kostia, Noora Markkanen, Ulla Häggblom, Tero Haapakoski ja Atte Rättyä, TAMK

Noora Markkanen on PITS-hankkeen projektipäällikkö ja muut kirjoittajat työskentelevät PITS-projektissa asiantuntijoina.

Lähteet:

www.teollisetsymbioosit.fi

www.materiaalitori.fi

projects.tuni.fi/pits/

Pääkuva: Shutterstock, muokannut Minttu Rantanen